

Székely Közélet

Előfizetési árak:

Égész évre 120 leu.
Fél évre 60 leu.
Negyed évre 30 leu.

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Megjelenik szombaton reggel

Felelős szerkesztő: TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulev. Regele Ferdinand 14 szám

Telefonszám: 34.

Olvassa és

merősei

körében is

terjessze a

Székely Közéletet.

Ipartestületi ügyek.

— Az ipartestület közleményel. —

A kisiparosok Nagyromániai Országos Egyesületének Sighisoarai fiókja július hó 20-án és 21-én Erdély, Bánság és Bucovina iparosainak részvételével kongresszust rendez, amelyet a sighisoarai nagy- és kisipari kiállításal köt egybe.

Ipartestületünk f. hó 18-án tartott előjárásági gyűlése foglalkozott a kongresszus kérdésével és úgy határozott, hogy — tekintettel a közelségre — minél nagyobb számban vegyünk ott részt. A kongresszuson általánosságban tárgyalás alá kerülnek a kisiparos sérelmek: a társadalombiztosító törvény módosítása, adóügyek, az egységes új ipartörvény meghozásának sürgetése, munkakamarai ügyek és sérelmek és indítványok. A kongresszusra e helyen is felhívjuk iparostársaink figyelmét, kérve, hogy aki a kongresszuson részt venni óhajt, ebbeli szándékát az ipartestületnél jelentse be, hogy esetleges együttes utazásról gondoskodhassunk. Ha valamelyik iparostársunknak az általános iparosérdekeket szolgáló indítványa, javaslata lenne, úgy kérjük azt is bejelenteni, hogy a kongresszust rendező bizottsággal azt idejében tudatni lehessen.

Iparostársaink! Az általános sérelmeken csak úgy tudunk javítani, ha legalább is az országrészek önálló kisiparos társadalmát összefog, s mint egy ember egyöntetűen szólal fel és kívánja bajait orvosoltatni. A széthúzással még egyéni célokat sem lehet elérni, mert a törvény egész osztályunkra kihat s ha azokat módosítani akarjuk, szükséges meggyőződés,

ses, öntudatos szavainknak egyöntetű hallatása.

Az iparostanonciskolai vizsgák f. hó 18—19-én befejeződtek. Az ipartestület e helyen is köszönetet mond a tantestületnek, tanárikarnak azért a fáradságos munkáért, amivel az iparos ifjúságot szellemileg nevelték. Az önálló iparosok részéről nagyobb érdeklődést, komolyabb ügybuzgalmat várt és vár a tantestület, ez által a tanári karban jóleső érzést keltenénk.

A tanonciskolai kiállítás f. hó 29-ikén lesz. A kiállítást megelőző nap d. u. 3—8 óráig a Str. Mihai Viteazul (volt Király-utcai) iskolába minden tanuló az elkészített munkát vigye fel, hogy azt izlésesen elrendezni és jutalomra minősíteni lehessen. Általában az ipartestület és a kiállítást rendező bizottság

kéri a tanonctartó iparostársakat, hogy a kiállítás napján — mikor egyben évzáró ünnepély is lesz — minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek és tanoncaikkal a jelzett időben pontosan küldjék fel a munkákat is. Erről az ügyről a következő számban még közölni fogunk tudnivalókat.

A munkakamara értesítése szerint városunkból ingyenes tengeri fürdőre küldhetünk 3 fiút és 3 leányt (8 évtől 15 éves korig), akik önálló iparosok, alkalmazottak és munkások gyermekei lehetnek.

Jelentkezni lehet azonnal az ipartestületnél.

Mészáros és hentes, valamint kárpitos iparra alkalmas tanulókat kerestünk.

Az Ipartestület

A magyarság ügyeinek számbavétele.

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa és parlamenti csoportja június 14-ikén, — a központi intézőbizottság június 15-ikén egész napon át ülésezett Cluj—Koloszváron. Az intézőbizottsági ülésen elsőnek dr. József Joksman Ödön ügyvezető alelnök olvasta fel az elnökség jelentését, azután dr. Willer József számolt be a parlamenti csoport munkálkodásáról. Mindkét beszámoló részletes ismertetéssel élénk képet nyújtott kisebbségi helyzetünkről, a sérelmekről és az azok ellen tett védekezésről, a politikai helyzetről és a párt követendő magatartásáról. A jelentésekhez több hozzászólás történt s mindenik azt hangsúlyozta, hogy a magyarság nemzetkisebbségi sorsának legelviselhetlenebb szakához érkezett, amikor már létében van megátadva az egész magyarság s amikor nemcsak az összes törvényes eszközök igénybevétele, hanem a magyarság legteljesebb összetartására is szükség van.

A gyűlésen még egy érdekes beszámolás történt. Dr. Balogh Arthur

szenátorunk a Népszövetség előtti munkáról tett jelentést. A tg.-mureşi—marosvásárhelyi országos nagygyűlés határozata alapján a Magyar Párt öt panaszt nyújtott be a Népszövetségnek. Ezek közül egy, a kisebbségi tanítók és tanárok újabb nyelvvizsgája miatt beadott panasz, tárgyalanná vált azáltal, hogy a kormány nyelvvizsga helyett tanfolyamra utalta a tanerőket. (Erről a sikerről bizonyára nem fog beszámolni a H. című ujság, amely annak idején a Magyar Pártra szerette volna kenni a nyelvvizsgákat is.)

Az intézőbizottság mindhárom jelentést tudomásul vette s úgy a központi elnökségnek, mint a parlamenti csoportnak egyhangú köszönetet és bizalmat szavazott.

Az intézőbizottsági ülésen az összes megyei tagozatok képviselve voltak, megyéinkből dr. Jódál Gábor tagozati elnök, dr. Hinléder F. Ákos ügyvezető alelnök és dr. Sebesi János int. biz. tag vettek azon részt.

A kormány tárgyalni akar a kisebbségi vezető emberekkel.

Inculét belügyminiszter a közelmúlt napokban Oradea—Nagyváradon járt hivatalos és magántermészetű ügyek elintézése céljából. Ezen alkalommal a Keleti Ujság munkatársát fogadta a belügyminiszter s a beszélgetés során a következő nagyérdékű kijelentést tette:

— A kisebbségi kérdés tanulmányozására külön bizottság fog alakulni a közel jövőben. A bizottság elnöke Tatarescu miniszterelnök lesz, tagjai Pop Valer igazságügyminiszter és én, mint belügyminiszter. Tanulmányozni fogjuk a kisebbségi helyzetet, igyekezni fogunk eltüntetni az ellentétet a többségiek és kisebbség között

s ennek céljából tárgyalásokat folytatunk a többségi, de főként a kisebbségi vezetőemberekkel.

Halló! Halló!

**FELVESZEK
abonánsokat**

havi, heti és napi abonamára, a legkedvezőbb feltételekkel.

Dacia kerthelyiség,

tulajdonos: BARKÓCZY.

Vizsgálat lesz

az erőszakos térítések ügyében.

Az erdővidéki erőszakos vallási térítések ügyében, Makkai ref. püspök közbenjárására, a kormány vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat megtartására Ienciu kormánybiztosot küldték ki. Értesülésünk szerint az érdekelt egyházközségek bűnvádi feljelentést is tesznek az erőszakkal térítgető tisztviselők és a bűncselekmény más részesei ellen.

A Róm. Kath. Népszövetség ének- és szavaló-versenye.

A Róm. kath. Népszövetség helyi tagozata most Urnap délutánján harmadizben rendezett ének- és szavaló-versenyt a vidéki tagozatok részére.

Aki a két évvel ezelőtti első próbálkozást a mostanival összehasonlította, örömmel észlelhette, hogy nemcsak a versenyre jelentkezők számában, hanem az énekek és szavatok előadási színvonalában is jelentékeny emelkedés volt. S talán még örvendesebb volt, hogy a legnagyobb örvendesebb volt, hogy a legnagyobb örvendesebb volt, hogy a legnagyobb örvendesebb volt.

A verseny színhelyét, a főgimnázium tornatermét a közönség már 3 órára zsufolásig megtöltötte. Bíró Lajos tagozati elnök megnyitja után Dobos Ferenc dr. titkár jelentette be, hogy Lupeni—Farkaslakáról, Bisericiani—Szentlélekéről és Sámabatesti—Szombatfalváról férfiakok, Polonița—Lengyelfalváról, Lueta—Lövétéről és Ulcáni—Ülkéről vegyeskarok, Zetea—Zetelakáról pedig gyermekkarkarok jelentkeztek az énekversenyre. Mindenik ének egy kötött és egy szabadon választott énekkel szerepelt. Szaválásra két gyermek, s 5 felnőtt leány és 5 fiú jelentkezett, mindenik egy kötött és egy szabadon választott darral.

A bírálók a zetelaki gyermekkarkar versenyen kívüli szereplőnek tekintették. A férfiakok közül első lett a szombatfalvi, második a bisericiani—szentléleki, a vegyeskarok közül első a poloniței—lengyelfalvi, második a luetai—lövetei. A szavaló-versenyen a gyermekek közül első volt Jakab Árpád, második Gergely Emma, mindketten Zetea—Zetelakáról. A felnőtt lányok közül első volt Mihály Margit (Cadișeni—Kadicsfalva), második Hadnagy Berta (Beclean—Bethlenfalva). A felnőtt fiúk közül első volt Geréb István (Ulcáni—Ülke), második György Lőrinc István (Lueta—Lövete).

A versenyek befejezése után Dobos Ferenc dr. pár szó kíséretében kiosztotta a tavalyi versenyek győztesének a dicséret okleveleket, Bíró Lajos pedig megköszönte az énekkarok vezetőinek és a versenyek szereplőinek azt a rengeteg fáradságot, melyet terhes napi munkájuk után a betanításra, illetve a tanulásra fordítottak, s megköszönte a közönségnek is, hogy oly nagy érdeklődéssel és szeretettel kísérte a verseny egész lefolyását. Reményt ad ez arra, hogy mások is minél többen kedvet kapnak a szaválásra és énekre, erre a léleknevesítő kellemes időtöltésre.

Az új játékterv

közismerten utólrhetetlen előnyeiben részesülni akar, akkor rendeljen azonnal postán egy

szerencsés sorsjegyet

Révész Ernő főelárusítónál, Târgu-Mureş
vagy vásároljon személyesen sorsjegyet:

Biró Gyula,
Nerva-könyvkereskedés

Odorheiu.

Göllner-tózsde,
Orbán-tózsde

A katolikusok fényes urnapi ünnepe városunkban.

Talán még az eddigieknél is nagyobb számu hívő közönség ünnepelte városunkban június 20-ikán a katolikus világ egyik legnagyobb ünnepét, Urnapját. Már kora reggeltől kezdve érkeztek a megye minden részéből a katolikus községek bucsusai s a folyton nőző tömegnek csak egy kis része tudott bejutni a plebánia-templomba, ahol délelőtt 10 órakor kezdődött a mise. A misét az ünnepi alkalomra ide érkezett *Szélyes Dénes* kanonok pontifikálta nagy papi segédlettel s mise közben *Sándor Imre*

pápai kamarás, főesperes-plebános mondott szentbeszédet. Egyidőben folyt, a külső közönség számára, a főgimnázium előtt felállított oltárnál is a mise, amelyet *Kiss János* főesperes szolgáltattott. Itt a szentbeszédet *Barthos Mihály* zetea—zetelaki esperes mondotta. Impozáns volt a mise után rendezett szentségi körmenet, amelyben oly nagy tömeg vett részt, hogy a menet a Szent Miklós-hegyétől — a barátok templomáig — az egész piacteret körbeírte. A körmenetben a vallásos egyesületek és az iptársulatok zászlóik alatt vettek részt s a falvak népe között gyönyörű látvány volt a Lueta—löveteiek ősi népviseletben felvonuló festői csoportja.

Gheorghescu volt rendőrkomiszárt darabokra tépte a vonat.

Borzalmas szerencsétlenség történt városunkban Urnapján. Áldozata, Gheorghescu Anton, aki mint rendőrkomiszár városunkban közismert volt, s aki utóbb adóvégrehajtói á lást töltött be Porumbeni-Mari—Nagygalambfalván, a déli 1 órakor induló vonattal akart hazautazni. Megkésve az álmásra való kimenettel, a barompia-átjárónál akart a haladó vonatra lépni. Mikor a vonat odaérkezett, az ő figyelmeztette, hogy a vonat már igen nagy sebességgel halad, Gheorghescu azonban mégis megkísérelte a felszállást. Fel akart ugrani az egyik kocsni lépcsőjére, de a következő pillanatban egyensúlyt veszve zuhant a sínekre. A hátrább jövő kocsi kerekei darabokra szaggatták testét, úgy, hogy ott nyomban szörnyet halt. A vonat a közönség vészkiáltásaira és a

jelzésekre rögtön megállott s a darabokban heverő holtestet körül nagy tömeg verődött össze. Az átjárónál szolgálatot teljesítő őrségszerepsve igazoltatta a vonaton utazókkal, hogy őt nem terheli felelősség, mert figyelmeztette Gheorghescut a veszélyre és kérte, hogy hagyjon fel tervével. Minthogy nyilvánvaló is volt, hogy a haláleset kimeneteli balesetért mulasztás vagy felelősség senkit se terhel, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A ref. gyakorló elemi iskola évzáró ünnepélyét f. hó 23-án, vasárnap d. e. 11 órakor tartja a ref. kollégium tornacsarnokában. A szülőket és érdeklődőket ez ünnepélyre szeretettel meghívja az iskola igazgatósága.

Erdély Országának Három könyvekre osztott Törvényes könyve.

Mely Approbatá, Compilata constitutiokból és Novelláris Artikulusokból áll.

Szemelvények az 1653-ban II. Rákóczi György által összeíratott törvények könyvéből.

Fejedelmek választási feltételei.

Báthori Gábor fejedelem választási feltételeinek VIII. pontja: (1608.)

»Az egész Székelységet régi szabadságokban, mellyben ennekelotte való Fejedelmek, azolta, miolta Sigmond Fejedelem ujabban a szabadságot meg adta nekik, meg tartották, minden rendben ő Nagysága is megtartsa.«

I. Rákóczi György választási feltételeiből (1630) a XIV. pont:

»Minthogy mind a Magyar Nátio, s mind pedig a Szász Uraink s atyáink fiai, magok Nátiojokból szoktanak magoknak Tiszteket, Ispánokat választani; a Székelység nem utolsó tagja lévén a Hazának, ő Nagysága Kapitányokat, Király Birákat, Generálisokat magok nemzetéből állókat, és köztök lakókat adjon elejekbe, meg maradván mindazonáltal mindenképp az ő Nagysága jurisdicchioja és méltósága; a Király-Biráknak pedig választások specificke csak ugyan ő Kegyelmekek Székinek szabadságán álljon. Fő

Ispánokat is a magok Vármegyéjékből valókat adjon ő Nagysága.«

Szöröl-szóra megismétlődik II. Rákóczi György választási feltételeinek XIV. pontjában, 1642-ben.

XV. pont.

»Udvarhely városának állapotját ő Nagysága az Országának proponálattván, a mint egyakarattól a magok javára és megmaradására valót, a közönséges igazságnak módja szerént, arról az Ország végez, azt követi.«

Szöröl-szóra megismétlődik I. Rákóczi Ferenc választási feltételeinek XIV. pontjában, (1652) a következő toldással:

»Főispánokat is azon vármegyében jószágos érdemes Hazafiakt adjon ő Nagysága, és mindenféle Fő-Tiszteket sokáig vacantiában (üresedésben) ne tartson; holott mind a Fejedelmeknek, s mind pedig az országának afféléknek, helyben nem létekből nem kevés kára következhetnek.«

Az új naptár bevételéről.

Pars III. Titulus XIII.

»Az új Kalendáriom ez Országban is bevételét, azért, mivel-hogy más szomszéd közelebb való keresztény Országokban is acceptáltatott.«

1590-ből való törvény.

(Addig ugyanis a Julianus-féle naptárt használták, mint a görögkeletiek a legújabb ideig. XIII. Gergely pápa 1582-ben javította meg a Julius Cézár-féle naptárt, s itt ennek a javított naptárnak behozataláról van szó.)

A hegyvidéki mőcokat a határmentére akarják letelepíteni.

A nemzeti telepítési hivatal azt a tervet nyújtotta be a minisztériumhoz, hogy a nyugati hegységokban élő román lakosságot, az úgynevezett mőcokat, a határmenti alföldi vidékekre telepítsék le. A terv szerint az állami tartalékokban maradt kisajátított birtokokat adnák át a mőcoknak s a telepítési költségek fedezésére a mezőgazdasági pénztár adna nagyszögű kölcsönt.

Meghalt Kovács Dezső.

Az erdélyi magyar irodalomnak és közéletnek ismét súlyos vesztesége van. Kovács Dezső, a cluj-i—kolozsvári ref. kollégium néhány évvel ezelőtt nyugalomba vonult, volt igazgatója, jeles novellák, elbeszélések becsült nevű írója, 69 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Mint tanár, mint igazgató évtizedeken át ritka kötelességtudással, hivatottsággal végezte a maga feladatát, úgy, hogy míg tanítványai megértő jószágú, és türelmű bölcslet, apai barátot ismerhettek meg benne, aközben intézetét válságos helyzetek közt, nehéz időkben is biztos kézzel, céltudatosan tudta fenntartani, a jövő felé előreirányítani.

Mint író és újságíró is nagy értéket jelentett. Az első könyve volt a magyar irodalomban, akik a novellát az élet komorabb árnyalatainak, szociális vonatkozásainak bátor őszinteségű feltárással gazdagították, jelentősebbé tették. Emellett azonban finom és egyéni színezetű humora is volt, amelynek, sok megértő bölcsesség közt, rezignált hangon való adagolásával csendes derűt tudott kelteni olvasóiban.

Írói tehetségének nyilvánvalóvá vált a folytán már fiatal korában sikerei voltak és erős biztatásokat is kapott — ugyancsak hozzáértő és számottevő tényezőktől — arra is, hogy menjen fel a magyar fővárosba, ahol alkalmassabb téréhez és levegőhöz juthat értékes és eredeti tehetségének teljesebb kibontakoztatására. Kovács Dezső

azonban itthon maradt, szűkebb házában, s vállalta ezzel a jellegzetes erdélyi sorsot, vállalta azt, hogy lékében a különös érték többrehivatottságával, legcsodálatosabb álmaít nyomtalanul megsemmisülni hagyva, kisebb-szerű feladatok végzése közben, de — mint a kihűlt lávaszemfedő alatt megtalált pompeii ő — egyuttal álmóshelyéhez az utolsó lehetőleg való konok hűséggel is teljesítse életrendeltetését. Az állhatatos hűségnek, kötelességteljesítésnek ez a halált tulragyogó, a rákövetkező idők homályán is győzedelmeskedő fénye folt nélküli tisztasággal ég ott a most eltávozott Kovács Dezső homlokán is.

Temetése a magyar társadalom általános nagy részvétele mellett folyt le.

SPORT.

Vasárnap a Hargita TE rendezésében játszik Sighisoara—Segesvár válogatott csapata városunk válogatott csapata ellen d. u. 6 órai kezdettel a sétatéri sport-telepen. A vendégcsapat az STV, Achvilia és Unirea játékosokból fog kiküldülni, míg a helybeli csapatot a Hargita, MTE és Astra legjobbjai fogják alkotni. A mérkőzés iránt városszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik, mert jó alkalom lesz összehasonlítást tenni a két város futballtudásáról. A végleges csapatösszeállítást a válogatók a csütörtöki triál után fogják nyilvánosságra hozni.

Dacia—OMTE 3:1 (2:0).

A meleg időjárás miatt csak kis érdeklődés mellett játszották le f. hó 16-án a diciosanmártini és a helybeli munkások barátságos mérkőzésüket, melyet megérdemelten a vendégcsapat nyert meg.

Az Astra football-csapata vasárnap Fogarason vendégszerepelt és az ottani Fogarásana csapatától 7:2 arányu vereséget szenvedett.

x **Keresek megvételre** kisebb lakóházat (két szoba, konyha). Lehet rajta bankteher is, de feltétlenül egészséges, új épület legyen. Cim a kiadóban. 1—2

A sóaknáról.

Pars III. Titulus XV. Articulus II.

»Mivel-hogy a Só Aknák Fiscale bonumoknak (állami javaknak) rendeltettek, privatus emberektől pedig a Só Aknáknek nyitási és colálási interdicáltattanak, az eleitől fogván observáltatott szabadság és usus szerént, a Fiscus Aknáiról mind Vármegyeyi, Székely Nemes rendeknek, Lófő embereknek a szerént házok szükségére elegendő Só adassék várokozás, betstelenséggel való illetés és szantoltatás (zarolás) nélkül az ordinariumon (a törvény által megállapított díjon) kívül. A Székelységeen lévő Só Aknákon egy-egy kötől zabbal tartoznak, az eddég való usus szerént, és darabjától az ollyan Sónak egy-egy pénzszél.« (1601, 1610, 1615).

Az 1651-i törvény (Pars V. Edictum. I.) ezt így bővíti ki: »A Székelységeen lévő Darabantságnak is, az Aknáról házok szükségére való Só adás usque ad bene placitum Principum, rendelatett, praestálván ők is az Aknához való taxát, a szerént mint a több Székelyek.«

(Ez intézkedés teljes megértéséhez tudni kell, hogy az 1562-iki székely felkelés leveréséig a Székelyföldön lévő sóbányák a székelység közvagyonát képezték. Magánembernek büntetés terhe alatt tilos volt bányát nyitani. A felkelés leverése után ezeket a sóbányákat lefoglalták a fejedelem számára, de a székely nemeseinek és lófőknek, később pedig a gyalogoknak is adtak saját házi szükségletükre sót.)

Mértékekről.

Pars III. Titulus XLV. Articulus I.

»A Mértékben való nagy confusio tolláltassék, és Erdélynek minden részeiben Ejtelekkel, Vékákkal, Köblökkel, Singekkel, Fontokkal, Másákkal, és minden egyéb mértékekkel egyenlőképen éljenek, és mindezek a Kolozvári mértékhez alkalmaztassanak. A Székelységeen Udvarhelyről adattassanak ki a több Székekre és Városokra, azokról a Falukra.« (1606.)

Erkölcsei ügyek.

Pars III. Titulus XLVII. Articulus XXI.

»A nős parázna személyek halállal büntetessenek, a nőtelének pedig leg ne birsággal, hanem vesszővel büntetessenek, és annak utána Ecclesiát követni tartozzanak, ha egymást el nem vesszik; de ha egymást elvesszik, meg ne vesszőtessenek, hanem Ecclesiát tartoznak követni.« (1619.)

Articulus XII. »Isten ellen való káromkodó, és hallani is irtózársra való szitkozódások kezdettenek bészármazni tsak nem régen Hazánkba; mellyért is hogy annak neme és mi volta szerént való kemény büntetés-sel, és ha annak érdeme úgy mutatja, halállal is megbüntetessenek affélék tselekedők; végeztesek.« (1588 és 1619.)

Fiak erköltselenségekről.

Titulus XLVIII. Articulus I.

»Az erköltselén fiakat, kik Aty-

HIREK.

Junius 21.

Willer képviselő városunkban.

Willer József dr. képviselőnk Urnapján a délután 5 órai vonattal városunkba érkezett. Ezuttal a dalostestvéreknek szólt a látogatás, akik felkérték Willert, mint köztudomás szerint elsőrendű zene-szakértőt, hogy hallgassa meg és bírálja felül a 29 iki országos dalosversenyre készülő dalárdáinkat. Willer dr. aznap este részt is vett a két dalegylet: a Székely Dalegylet és a Ref. Dalkör próbáin s ma pénteken a reggeli vonattal utazott el Bucurestibe.

Papi jubileum. Dr. Balásy Imre Cluj—Szent-Péteri esperes-plebánus június 17-én tartotta pappá szentelésének 25 éves évfordulója alkalmából ezüst-miséjét. A közszeretben álló papot hívei és paptársai meleg ünnepelésben részesítették a jubileumon. Dr. Balásy megyénkből való, Beclean—bethlenfalvi származású s diákéveiből arról nevezetes, hogy mindig kitűnő tanuló volt s a székelyviséletet, a harisnyát, nem hagyta el mindaddig, amíg az érettségét le nem tette.

Évzáró a rk. főgimnáziumban. A rk. főgimnáziumban az évzáró ünnepélyt június 29-én, szombaton délelőtt tartják meg a 9 órás Te Deum és szentmise után. A záróünnepélyre a szülőket, a tanúgyaratókat és az intézet jötevőit ezuton hívja meg az intézet igazgatósága.

Halálozás. Mánya Gerőné Ágoston Mária Praid községben, f. hó 14-ikén, hosszas szenvedés után, élete legszebb szakában, 31 éves korában elhunyt. Férje és testvérei, kiterjedt, tekintélyes rokonsággal együtt gyászolják. Nagy részvét mellett temették. — **Szász Samuelné** Keresztes Juliánna f. hó 20-ikán 37 éves korában elhunyt. Üzletünk közismert lapkihordója jó feleséget vesztette el vele.

A román. kath. főgimnázium igazgatósága közli a szülőkkel, hogy az I. oszt. felvételi vizsga június 22-én, szombaton reggel 8 órakor kezdődik. Vizsgadíj 80 leu. Bővebb felvilágosítást az igazgatóság ad.

Az odorheiuvármegyei nyugdíjasok egyesülete felkéri temetkezési segélyosztályának tagjait, hogy a folyó hó 8-án elhalt özv. László Mártonné ^{2/3} részes tag után esedékes járulékot az egyesület irodájában minél előbb befizetni sziveskedjenek.

tyokat s Annyokat nem betsülik, sőt kesergetik, decernáltattott, hogy a Tisztek Vármegyéken és Székeshelyeken törvény szerént megbüntessék. Ha Attyát, Annyát szidalmazza, vagy poenitentiaztassék vagy egyéb-iránt castigáltassék a Birák ítéleti szerint. Attyoknak s Annyoknak megveréséért egyik kezek vágattassék el; megsebhetésekért, vagy ölésekért, mint a kik Attyokfiával azont tselekszik, a Decretumban iratott azon poenan convinctattassanak.

Tetemrehívás.

Arany János egyik legszebb balladája a Tetemrehívás. Hogy a versben leírt szokás nem pusztán mondaszerű dolog, vagy pedig a költő képzeletének szüleménye, világosan mutatja Erdély Országának Három könyvekre osztott Törvényes Könyve, melyben az Ötödik rész LIV. edictuma szóról-szóra ezeket mondja:

»A Gyilkosságnak casusában az a régentén békült, s keresztységhez nem illendő szokás, mely miatt a holt test sok ideig is föld színén tartatott, úgy-mint amely mondatott tetemre való hívásnak, ugyan akkor való hitfeladásnak, azért való fizetésel együtt, viszont a mely halál utításnak hivattatik; mind ezek a Székelység közzül in perpetuum tolláltatnak.«

(Ezt a törvényt 1649-ben hozták.)

Közi: Dobos Ferenc dr.

Esküvő. Ditrői Bajkó Margit és dr. Kabdebó József műtőorvos, kórházi orvos f. hó 24-én d. u. fél 1 órakor tartják esküvőjüket a tatábanya—ujtelepi román. kath. templomban.

Dalos-ünnepély. Az Odorheiu—udvarhelyi VI. daloskerület kötelekébe tartozó dalárdák egy része június hó 23-ikán, vasárnap délután 4—6 óráig, a Bucuresti-szálloda színháztermében dalos-ünnepélyt rendez. E dalos-ünnepély célja, nemcsak az együtvértózkodás és a dalkultúra ápolása, hanem egyben a tg.-muresi—marosvásárhelyi országos versenyre készülő dalkarok próbaelődása is, az itteni nagyközönség részére. Megyénkből négy dalárda vesz részt az országos versenyen és pedig a Székely Dalegylet, odorheiu—udvarhelyi református dalkör, porumbeni-micii—kisszaboltsfalvi és fuganesii—rugonfalvi dalárdák. Ezen kerület kötelekébe tartozik Sighisoara—Segesvár is, honnan a református egyház vegyeskara szintén a versenyzők sorában áll. A versenyre készülő dalárdákon kívül, még egy pár jó nevű dalárda: a sámbátesii—szombatfalvi és a hoghiai—hodgyai férfi- és vegyeskar működik közre az ünnepélyen. Ennek egész sorrendje a következő: I. Gyülekezés a Maria Regina-teren 1/4 órákor. Onnan, a Székely Dalegylet fuvós zenekarának kísérete mellett, levonulás a terembe. II. Műsor: 1. Innul Regal, Előadja a Református Dalkör vegyeskara. 2. Üdvözlő beszéd. Tartja: Vajda Ferenc. 3. Tárca B.: Négy eredeti magyar nótá. Előadja a Hoghiai Ref. Dalkör férfikara. 4. Barényi—Tiboldi: Nyárutó. Zongorakísérettel előadja: B. Solyom Edith. 5. Tompa—Sarudi: Madár fiaihoz. Előadja a Sámbátesii Dalkör. 6. Móra—Pogatschnigg: A dal. Előadja a Székely Dalegylet. 7. Dr. Tamás—Borsay: Népdalegyveleg. Előadja a Hoghiai Ref. Dalkör vegyeskara. 8. Lányi: Népdalegyveleg. Előadja a Mugeni Dalkör. 9. Népdalok. Zenekísérettel előadja: Bodrogi Balázs. 10. Veres G.: Székely nóták. Előadja a Porumbeni-micii Ref. Dalkör. 11. Hoffmann F.: Magyar népdalkincs. Előadja a Ref. Dalkör. — Egy művészi színvonalon álló dalos-ünnepélyben lesz része tehát az udvarhelyi közönségnek, s így méltán megérdemli a pártolást. A rendezőség kéri a közönség pontos megjelenését, a 6 órai mozira való tekintettel.

Szabad-e kalákázni? A Ciuc-megyei Sánt-Dominic—Csikszentdomokos községi csendőrőrmester maga elé rendelt 72 székely gazdát, akik egymásnak épületfafaaragásban és építkezésben segítettek, vagyis, mint ezt a székelyek ósidők óta végezni és nevezni szokták: kalákáztak. A csendőrőrmesternek az volt a kifogása, hogy a gazdáknak nincs iparendélyük, sőt iparuk után még adót sem fizetnek. Természetes, hogy sokra nem tudott menni az atyafiakkal, mert az ilyen munkát sem megtiltani, sem iparendélytől tenni függővé, sem pedig megadóztatni nem lehet. Egyébként dr. Pál Gábor képviselő is közbenjárt a zaklatás megszüntetése érdekében.

Megállapították a vasút autóbüszejáratának díjtételét. Bucurestiből jelentik: Az államvasuti vezérigazgatóságon tanulmányozták azt a kérdést, mennyi legyen a vasút szolgálatába állítandó társasgép-kocsikon az utasok viteldija. A tanácskozáson több oldalról az a vélemény hangzott el, hogy vegyék fel a versenyt a magán-autóbüszzel és szállítsák le a viteldijkat. Az értekezlet eredménye az volt, hogy 180 lejben állapították meg km.-ként a személyszállítás díjtételét, ami olcsóbb, mint a vasúti utas tarifa.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen nevelt fiunknak, Szász Andrásnak elhunytá alkalmával részvétnyilvánításukkal, valamint a temetésén való megjelenésükkel fájdalmainkat enyhíteni igyekeztek, különösen az Ifjusági Keresztény Egyesületnek, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Berky József és neje.

ÖN IS

vegyen részt az Állami Sorsjáték hallatlanul előnyös

ÚJ JÁTÉKTERVE

sokmillió nyeresi esélyeiben!

140.000 sorsjegy (70.000 szám 2 szeriában) 72.319 nyeresemény!

52% nyeresi esély! — Minden második sorsjegy nyer!

Íme az előző és az új sorsjáték közötti előnyök:

Eddig volt 56511 nyeresemény, most lesz 72.319!

„ elosztottak évente 480.000 000 lejt, most elosztanak 854.000.000

„ a IV. osztályban volt 16 drb 100.000 lejes nyeresemény, most lesz 90 drb.

„ > > > 20 > 70.000 lejes nyeresemény, most lesz 100 drb.

Vásároljon azonnal sorsjegyet 200 lejért

és vegyen részt a július 15-iki első osztály húzásán!

Colecturile principale din Ardeal și Banat:

Arad	Banca Goldschmidt, Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Oradea	Banca Dacia Union S. A. Tg.-Mureș Ernest Révész
Brașov	»Fortuna« Alex. Enkelhardt		
Cluj	Banca Ilescu	Timișoara	Banca Centrală Banca de Scort Banca Timișoarei
Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit		

A Színházi Élet, Délibáb, Új Idők és más képes folyóiratok vásárlóit lapunk nyomdájára arra kéri, hogy a most szombati példányokat sziveskedjenek közvetlenül az üzletben átvenni vagy átvétetni, mert a kihordót ért gyászsebet és temetés miatt ezeket a példányokat szombaton nem tudja házhoz szállíttatni.

Véndiák-találkozó. Az I. Gh. Duca-székelykeresztúri unitárius főgimnáziumban ezeltől 30 évvel végezt diákok közül találkozóra gyűltek össze mult vasárnap a főgimnáziumban dr. Elekes Domokos, Marosi Márton, Zoltán Sándor, Székely Kelemen, Mózes Károly, Sándor Mihály és Forró József. A szép ünnepségen a volt és a jelenlegi tanárok közül is sokan résztvettek. Az istentiszteleten Ütő Lajos lelkész mondott meghatározó szép beszédet. A jubiléum vén diákok dr. Elekes Domokos indítványára elhatározták, hogy a főgimnázium felső tagozatának fenntartására az intézetben tanult összes vendiákok között mozgalmat indítanak.

Tanulságos és kellemes kirándulás. A június 29—30-án Târgu-Mureșen—Marosvásárhelyt rendezendő országos dalosversenyre, amely méreteiben a legnagyobb lesz az eddigi dalosversenyek között, a Székely Dalegylet vendégautóbuszt szervezett. Részvételi díj oda-visszatutazással 150 leu. Jelentkezni lehet *Dulicsek Sándor* főtitkárnál (Ordelt-tulzet), illetve a Székely Dalegylet székházában. Azok, akik olcsó és jó ellátást is igényelnek, azok *Verestőy Ferenc* egyleti gazdánál érdeklődjenek. A Székely Dalegylet vendégkocsijánál az előjegyzésben az alapító és pártolók tagok előnyben részesülnek. A nagyszabású dalosünnepélyen a kirándulók megtekintik még a székely kulturpalotát, a képtárat, a Teleki-thékát, a Bólyai muzeumot és a villamosműveket.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű vásárló közseget, hogy a legjobb gyártmányú talpakat és bőrtiket a legjutányosabb árban számítom, ugyszintén liszt, cukor, kávé és mindennemű fűszer a legolcsóbb árban kapható. Szives pártfogást kér: *Dávid Dezső* bőrkereskedő Bul. Reg. Ferdinand 37. Odorheiu.

Beiratás az áll. liceumban. A »St. O. Iosif« (állami) liceum igazgatósága tudomására hozza a összes érdekelteknek, hogy beiratkozásokat elfogad ugy az I., mint a többi osztályba a liceum titkári hivatala bármely munkanapon. Az igazgatóság fölvesz minden tanulót, tekintet nélkül arra, hogy állami, felekezeti vagy magániskolából jön. A négy elemi osztályt végzett tanulók — tekintet nélkül az iskola városi, falusi, vagy felekezeti jellegére — felvételi vizsga nélkül iratkozhatnak be, amennyiben a beiratkozók száma nem nagyobb a megengedettnél. Utbaigazítással készségesen szolgál az iskola igazgatói és titkári hivatala.

Bíró és ügyvéd pere a törvényszéken. R. Rosman helybeli járásbíró feljelentette Ilescu dr. ügyvédet, mert ez olyan szavakkal illette őt, amelyekkel a járásbíró bírói és emberi mivoltában is megsértette. A törvényszék ez ügyben 13 ikára tüzte ki a tárgyalást, amelyen azonban Ilescu ügyvéd nem jelent meg, mire a törvényszék 20-ikára való elővezetését rendelte el, amit az ügyvéd orvosi bizonyítvány bektűdésével próbált megelőzni. Minthogy azonban a bíróság nem találta az orvosi bizonyítvány által kellőképpen igazoltnak, hogy a vádlott állapota a tárgyaláson való megjelenést komolyan akadályozná, az elővezetést tegnap, csütörtökön délutánra valóban fogantositották is, majd elnapolták a tárgyalást ma, pénteken délelőttre. Ezen a tárgyaláson, melyet derűtség is többször élénkitett, Ilescu hosszasan próbálta bizonyítani, hogy védettje érdekében, jogosan használta a járásbíró által sér-tőknek talált szavakat, egyuttal szélesén ki-kitérve különböző törvényszakasok, könyvrészetek idézésére, személyek emlegelésére, a kisebbségek ügyére. Itéletárlatára, előreláthatólag, csak este, vagy holnap reggel kerülhet sor.

Mozihírek. Szombat este, vasárnap délután és este a legcsodásabb operettláger, Frasquita. Eszményi élvezetet fog találni mindenki, aki szereti és várja az igazi filmművészetet, a rendezés sok páratlan finom bravurját és aki szereti a halhatatlan Lehár-muzsikát. E filmnek külön érdekessége az, hogy a zenekart maga Lehár Ferenc dirigálja, a főszereplők Jarmilla Novotna, Heinz Ruhmann. Nem is lehet szóval kifejezni ennek a filmnek ragyogó szépségét. E film minden reményt bevált, sőt még annál is többet. Lehár muzsikája itt él, viharzik, dalol, simul, a legtökéletesebben ujja születik, újra él, olyan hatásokat kelt, melyet tollal igazán körülírni lehetetlen. Ezt látni kell. — Jönnek: Rumba, Erős férfi, gyenge nő (Max Baer), Régi jó idők (Gretl Theimer).

Figyelem! Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy jóminőségű ablakrolettákat készítek és raktáron is tartok. — Megrendelésnél kérszen házhoz szállítva felszerelem. Megrendeléseket elfogad Szabó András Odorheiu, Str. Episcopul Majláth-utca 23 szám alatt. — Ugyanott kész sziták is kaphatók. Tisztelettel: *Balogh Jánosné* letetta-készítő. 2—6

Kiadók Homoródfürdőn, a legszébb napos helyen berendezett szobák konyhával. Értekezni lehet özv. dr. Borosnyay Pálnéval Srtada Carmen Sylva 12.

Elvesztett a strandfürdőn egy női ezüst karkötő-óra, fekete karszalaggal, »Nagymamától 1930« bevéséssel. Becsületes megtalálója adja be kiadóhivatalunkba, illő jutalomban részesül.

Odorheiumegye a számok tükrében.

Adatok a statisztikából.

A régi megye a háború befejezése után a Mureşmegyéből hozzácsatolt Sângheorghe de Padure-i járással megnagyobbodott. Területe jelenleg 2.939 négyzetkilométer. A lakosság száma állandóan növekvőben van. Száma jelenleg 130.197. Ebből a magyar lélekszám: 119 ezer. Román 7.888. Zsidó 1.366. Német 399. Más nemzetiségű 1.544. Közigazgatásilag a megye öt járásra oszlik. Ezek a következők: Odorheiu, Praid, Sângheorghe de Pădure, I. G. Duca (Cristur) és Ocland. A megye területén levő községek száma 140, 54 körjegyzőséggel.

A megyében a megművelt földterület nagysága 295 ezer 680 holdat tesz ki.

Ebből szántóföld	75.503 hold,	Kaszáló	59.860 hold
Magánlegelők	43.333 >	Gyümölcsös	2.380 >
Szőlők	78 >	Magánerdők	104.747 >
Meg nem művelhető	9.379 >		

Birtokmegoszlás.

1—5 holdig	33.106 gazda	23.362 hold területen
5—10 >	5.411 >	31.039 >
10—50 >	1.202 >	15.174 >
50—250 >	80 >	6.648 >

Összesen:	39.800 >	76.223 >
Közbirtokosságok, községek, egyházak		119.467 >

Az elmúlt év bevetett területe és terméseredménye vagonokban.

Őszi buza	17.534 hold,	termése	1.430 vagon
Tavaszi buza	127 >	>	7 >
Zab	10.515 >	>	1.130 >
Őszi árpa	116 >	>	8 >
Tavaszi árpa	1.487 >	>	150 >
Őszi rozs	956 >	>	62 >
Tavaszi rozs	30 >	>	2 >
Tengeri	15.310 >	>	2.291 >
Lucerna	811 >	>	376 >
Lóhere	2.047 >	>	978 >
Égyéb takarmány	816 >	>	164 >
Bab	93 >	>	12 >
Szójabab	1 >	>	1.100 kgr.
Borsó	13 hold	termése	2 vagon
Lencse	7 >	>	2.500 kgr.
Hagyma	148 >	>	61 vagon
Burgonya	2.275 >	>	1.752 >
Káposzta	215 >	>	133 >
Sárga és görögdió	3 >	>	2.500 kgr.
Más kerti vetemény	266 >	>	84 vagon
Kender	458 >	>	2 >
Len	8 >	>	2.500 kgr.
Mák	3 >	>	280 >
Cukorrépa	33 >	>	36 vagon
Ipari növények	26 >	>	1 >

Az idei gazdasági év vetésterülete.

Őszi buza	17.850 hold,	Ros	750 hold
Tavaszi buza	130 >	Burgonya	2.000 >
Őszi árpa	70 >	Vetemény	150 >
Tavaszi árpa	1.500 >		

Odorheiu megyeszékhelytől nyugatra a vidék agrárjellegű, míg a havas-alji községek lakossága erdőkihasználással és fufuvarozással foglalkozik. A mezőgazdaság fellendítésén a megyei mezőgazdasági kamara dolgozik. Évi költségvetése 980 ezer lej, amelyből azonban az adminisztrációra 580 ezer lej fordítanak, ami túlzott igazgatási kiadásnak tűnik fel.

A megye állattenyésztése fejlett. Az állatállomány a következő:

Ló	15.393 darab	Szarvasmarha	45.965 drb.
Juh	61.510 >	Sertés	12.254 >
Baromfi	186.315 >		

Községi bika 305 darab, magánbika 22. A megye területén működik 5 fedezett állomás 10 ménnel.

A közegészségügy terén a viszonyok a megyében kielégítőek. Az orvosok száma 31. Gyógyszertáraké 10. Szülésznő 82, ezek közül községi fizetést élvez 63. A megye területén egy kórház és egy magánzatorium működik Odorheiu.

Népmozgalmi adatok 1934-ben.

Születések:	1.783 fiú,	1.688 leány
Ebből román	109 >	96 >
> magyar	1.575 >	1.523 >
> német	4 >	4 >
Halva született	38 >	31 >
Ebből román	1 >	2 >
magyar	37 >	27 >
más nemzetiségű		2 >

Halálozás.

Férfi	1.486	Nő	1.349
román	140	17.75 ezrelék	
magyar	2.604	21.75 >	
német	6	1.15 >	
zsidó	22	16.10 >	
más nemzetiségű	63	40.80 >	

Közoktatásügy.

A megye területén működik	130 állami,	114 felekezeti elemi iskola
Az állami tanerők száma	283 >	114 > tanerők száma
A megye területén működik	34 állami óvoda	
Kisebbségi óvoda	8	

x Az állami osztálysorsjáték június 15-iki húzása a főbb nyeremények a következők: 6.000.000 lej nyert 61751 (seria I-II), 2.000.000 lej nyert 10913, 1 milliót 12062 és 27623, 400.000 lej nyertek 33803, 62066, 63249 (Tg. mureş), 200.000 lej 10108, 25135, 34466, 49937, 61965. Ezenkívül kihúztak 30.000 számot különböző 100.000 és kisebb nyereményekkel. A sorsjegyekből azok, amelyek 34-el végződnek, egyenként 7000 lej, amelyek 6 vagy 7-el végződnek, 4444 lej nyertek. — Ezenkívül kihúzták az összes anexa-nyereményeket is. — Huzási listát bárki részére díjmentesen ad június 20-tól kezdve Révész Ernő sorsjegyirodája T. Mureş és az összes elárusítók, akik bármilyen felvilágosítással szívesen állnak a t. község rendelkezésére. (Révész Ernő-sorsjegyiroda közlése.)

Régi számok a Délibábból

2 lejért és a

Tolnai Világlapjából

3 lejért kaphatók a

Könyvnyomda R.-T. üzletében.

Tejcsarnokok figyelmébe!

Vajcsomagoló papir kg.-ként 95 lejért kapható a Könyvnyomda Részv. T. üzletében, a Kassay-bodega mellett.

Háztartásában nagy megtakarítást érhet el a

KAWOLEUM

használatával. Padlóra, falra, asztalra alkalmazható viaszkos-vaszon, mely hajlítható, mosható, a meleget is állja, s a zsirt nem veszi be. — Méterenként 35 lej. Kapható négyféle színben a Könyvnyomda R.-T. boltjában.

Mindenféle fotó-munkák, ugyisint, előhívás, másolás, nagyítás és külső felvételezés stb. szakszerű és gyors kidolgozását vállalja a

LÁNTZKY-DROGUÉRIÁBAN

Fotó-Pluhár. ☆ Előhívás ingyen.

Kölnvizet, pudert, puderdobozokat és minden kozmetikai cikket megbízható minőségben és jutányos áron a

Lántzky-droguériában

szerezhet be.

Ha elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús váiaszték áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vételkötelezettség nélkül készülnek.